

Hva skjer med offentlig tjenestepensjon?

Det norske pensjonssystemet

Folketrygden er grunnmuren i Norges tredelte pensjonssystem

Privat:
Individuell pensjonssparing

Arbeidsmarkedsbasert:
Obligatorisk tjenestepensjon og AFP for privat sektor
Offentlig tjenestepensjon og AFP for offentlig sektor

Statlig:
Folketrygden er grunnmuren for alle

**Individuelle
Pensjoner**

Tjenestepensjon

Folketrygden

"Folketrygden skal fortsatt være hovedpilaren i den norske velferdsstaten"

Ot. prop. 37 Om lov om endringer i Folketrygdloven (ny alderspensjon) – (2008- 2009)

Hvilke regler gjelder for hvem?

– **1958** ingen endringer

1959 – 1962 overgangsregler

1963 – fullt omfattet av
nytt regelverk
(overgangsregler for noen områder
til 1970-kullet)

NAV/folketrygden

Sparing til alderspensjon

- Folketrygden omfatter alle som er bosatt i Norge, ble innført 1.1.1967
- Pensjonen tjenes opp mellom 13 og 75 år
- Pensjonen tjenes opp med 18,1% av lønn per år (maks 7,1G = kr 842.202)
- Det bygges opp til en pensjonsbeholdning/sparegris
- All inntekt (lønn) teller, og alle år teller
- Du kan også få pensjonsopptjening på grunnlag av omsorgsarbeid, førstegangstjeneste samt perioder med mottak av dagpenger og/eller uføretrygd.

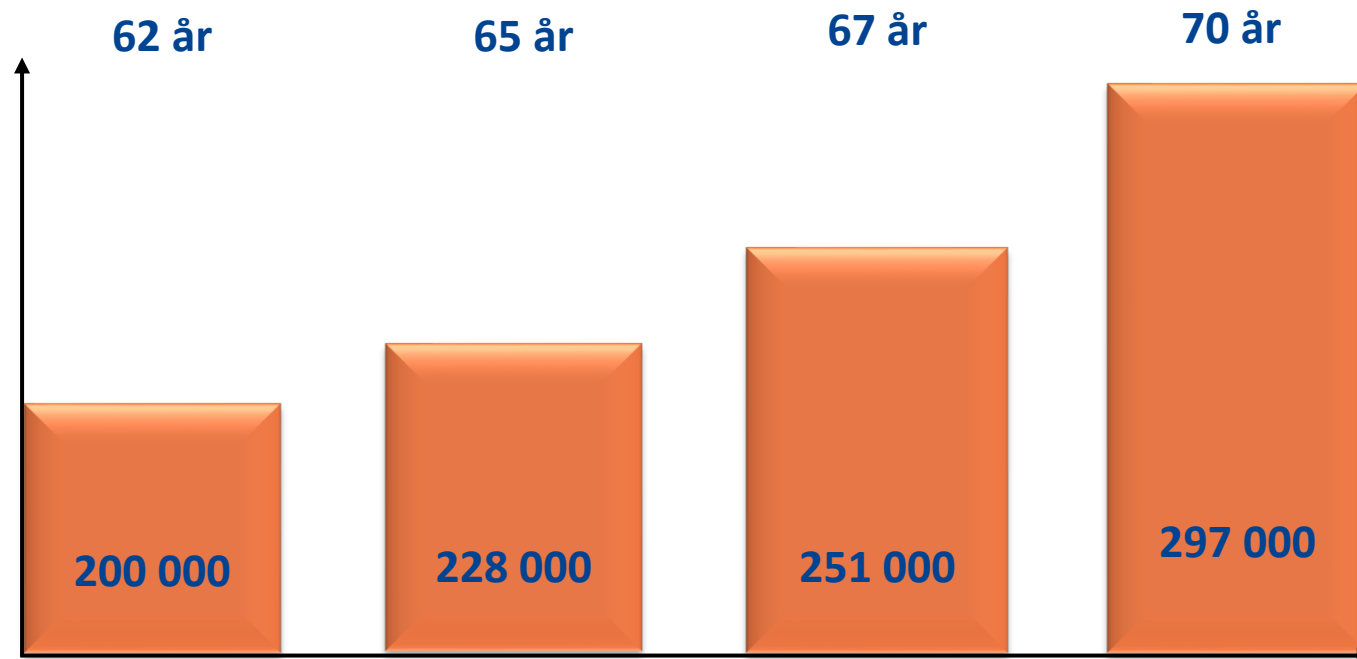
Utbetaling av alderspensjon

- Årlig pensjon = din beholdning som deles på gjenstående leveår – livsvarig utbetaling
- Du kan velge å ta alderspensjonen fra NAV fra fylte 62 år, senest fra 75 år

Folketrygden (fleksibel alderspensjon)

De årlige utbetalingene øker dersom du venter med å ta ut pensjon

Født i 1958, 500 000 i årslønn

Nytt i folketrygden

Aldersgrensene i folketrygden skal gradvis økes

- Normert pensjoneringsalder erstatter den faste aldersgrensen på 67 år, og du må jobbe lengre for å få utbetalt samme pensjon som de som er født før 1964. Denne bevegelige aldersgrensen skal øke i tråd med den forventede levealderen. Tidligste tidspunkt for uttak av alderspensjon, som i dag er 62 år, følger også denne økningen.

Bedre alderspensjon til uførepensjonister

- Forslaget innebærer å heve aldersgrensen for opptjening av alderspensjon i folketrygden for de som er uføre. I dag stopper opptjeningen ved 62 år, den blir nå foreslått økt til 65 år. Samtidig skal alderspensjonen til de som er uføre delvis skjermes mot virkningen av økt forventet levealder.

Bedre regulering av minsteytelser

- En ny regulering av minsteytelsene fra NAV foreslås, der de justeres i tråd med lønnsveksten. Dette sørger for at minsteytelsene beholder sin verdi sammenlignet med den generelle lønnsnivået i samfunnet.

Offentlig tjenestepensjon

- Pensjonsytelser
  - Afp – førtidspensjon – tom 1962-kullet
  - Alderspensjon 66 % - bruttogaranti tom 1958-kullet
  - Uførepensjon 69 %
  - Etterlattepensjon – netto
- Regulering:
  - Løpende og oppsatte pensjoner reguleres årlig
- Overføringsavtale

Rammebetingelser

- Krav til medlemskap: meldes inn fra 1. time
  - Langt mer variert regelverk for innmelding tidligere - særlig vikarer og de som jobbet timebasert falt ofte utenfor
- Innmelding fra første dag
- Full opptjening?
  - Tom 1962: 30 år
  - Fom 1963: alleårsregel

Nytt:

Lærere og sykepleiere meldes inn fra 1. time.

For lærere: gjelder fra 1.1.24

For sykepleiere: tidligst fra 1.7.24

members only

Aldersgrenser

- Aldersgrense 72 år – generell aldersgrense fra 15. juli 2016
- Aldersgrense 70 år – aldersgrense offentlig sektor fra 1.januar 1997
- Aldersgrense 65 år – særaldersgrenser, gjelder f eks hjelpepleiere, miljøterapeuter, sykepleiere
- Aldersgrense – plikt til å gå av med pensjon
- Pensjonsalder – rett til å gå av med pensjon
- Aldersgrense følger **stillingskode**, ikke utdannelse
- 85-års regel – rett til å gå av inntil tre år før stillingens aldersgrense med alderspensjon – gjelder særaldersgrense

Fra 1.7.21

En ansatt med særaldersgrense har rett til å være i arbeid til 70 år

Det er ingen begrensinger ift full opptjening

Det er ingen endringer ift retten til å redusere stilling/krav til tilrettelegging

Kort om pensjonstypene

AFP (tom 1962-kullet)

- Fra 62 år
  - frivillig ordning
  - folketrygdens regler gjelder
  - forutsetter at visse kriterier er oppfylt
- Fra 65 år
  - en del av tjenestepensjonsordningen
  - eller folketrygdens regler, garantiordning
- delvis AFP - er tillatt
- AFP og inntekt - **
- AFP og arbeidsavklaringspenger

og alderspensjon (tom 1958-kullet)

- Fra 67 år
  - overgang til ordinær alderspensjon
  - Folketrygd + offentlig tjenestepensjon
- 66% av pensjonsgrunnlaget
- reduseres med stillingsprosent og tjenestetid
- pensjonsgrunnlaget = sluttlønn

Født 1959-1962?

- Offentlig tjenestepensjon er også levealdersjustert
- Frem t.o.m. 1958-kullet har et individuelt tillegg sikret alderspensjon 66 % - gitt full opptjening med 30 år og 100 % stillingsprosent i snitt

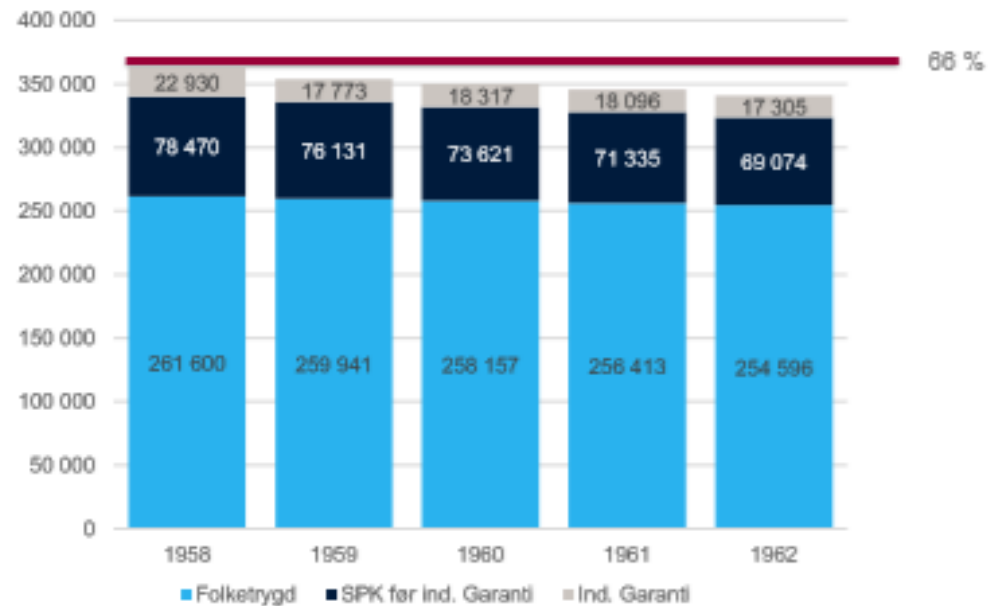
For 1959-1962-kullene utbetales dette tillegget ikke fullt ut:

- 1959-kullet får 90 prosent av garantitillegget
- 1960-kullet får 80 prosent av garantitillegget
- 1961-kullet får 70 prosent av garantitillegget
- 1962-kullet får 60 prosent av garantitillegget

Født etter 1958: alderspensjon fra 67 år

Ny offentlig tjenestepensjon

Alderspensjon for deg født 1963 og senere – påslagsmodellen

Opptjening til alderspensjon
og AFP på nytt regelverk fra
1.1.2020*

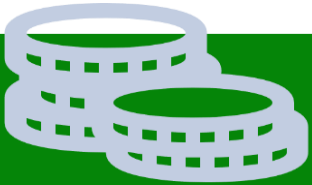
Hvorfor det?

- Arbeidslinja
- Mobilitet
- Tidligere ordning dårlig for yngre årskull

* Du beholder opptjeningen tom. 31.12.19 i
den gamle ordningen (bruttoordningen)

Alderspensjon - hovedegenskaper

Årlig opptjening frem til 75 år

Kan tas ut fleksibelt mellom 62-75 år

Kombineres med arbeidsinntekt uten avkortning

Hvordan tjener du opp alderspensjon i pensjonskassen?

- Grunnsats på 5,7 prosent av pensjonsgrunnlaget i intervallet 0–12 G
- Tilleggssats på 18,1 prosent i intervallet 7,1–12 G
- Pensjonsopptjeningen samles i en beholdning
- Regulering som i folketrygden
- Livsvarig utbetaling

Ny AFP - hovedegenskaper

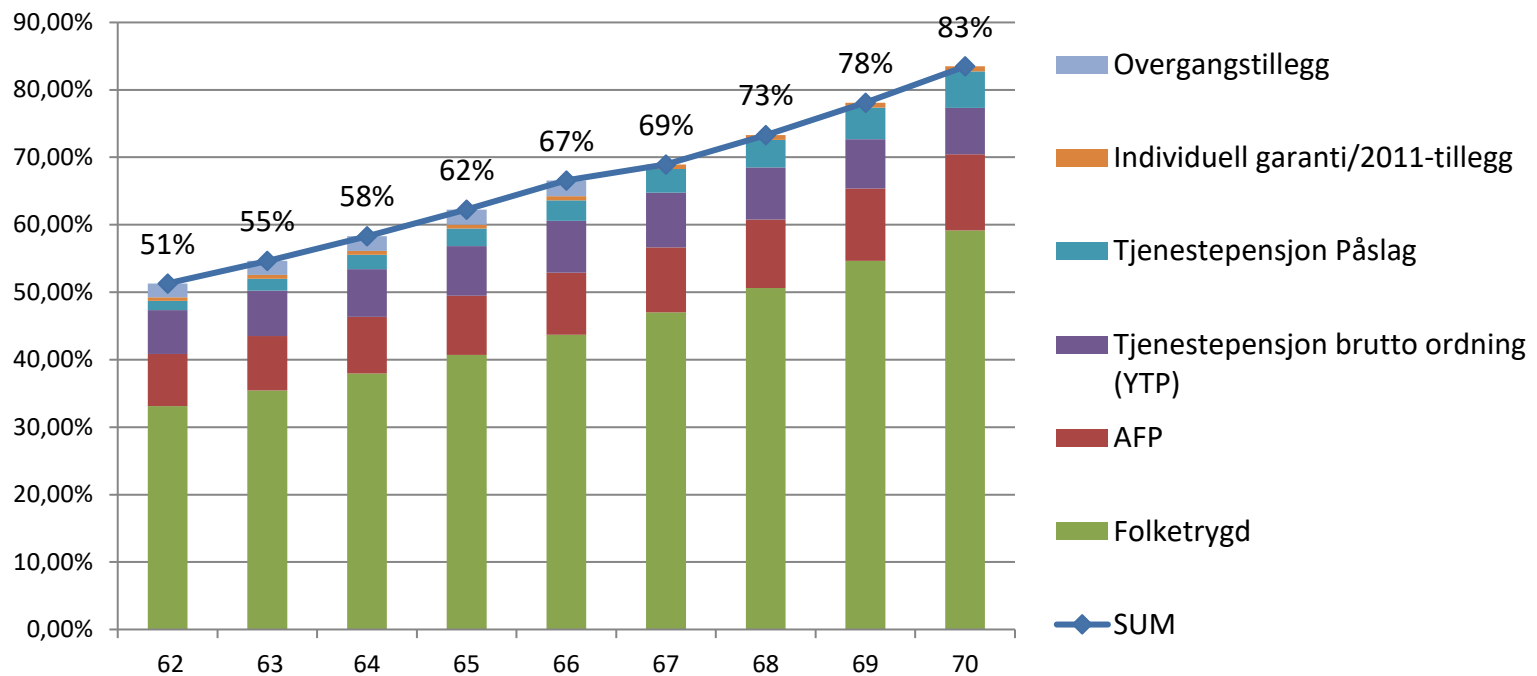

- AFP legges om fra en tidligpensjonsordning til en livsvarig ordning som kommer i tillegg til folketrygden
- Beregnes som 4,21 prosent av årlig pensjonsgivende inntekt opp til 7,1 G i alderen 13–61 år
- AFP skal kunne tas ut fleksibelt fra 62 til 70 år som en livsvarig ytelse
- Regulering som i folketrygden
- Bytte av jobb mellom offentlig og privat sektor blir enklere

Foreslått av regjering, foreløpig ikke vedtatt!

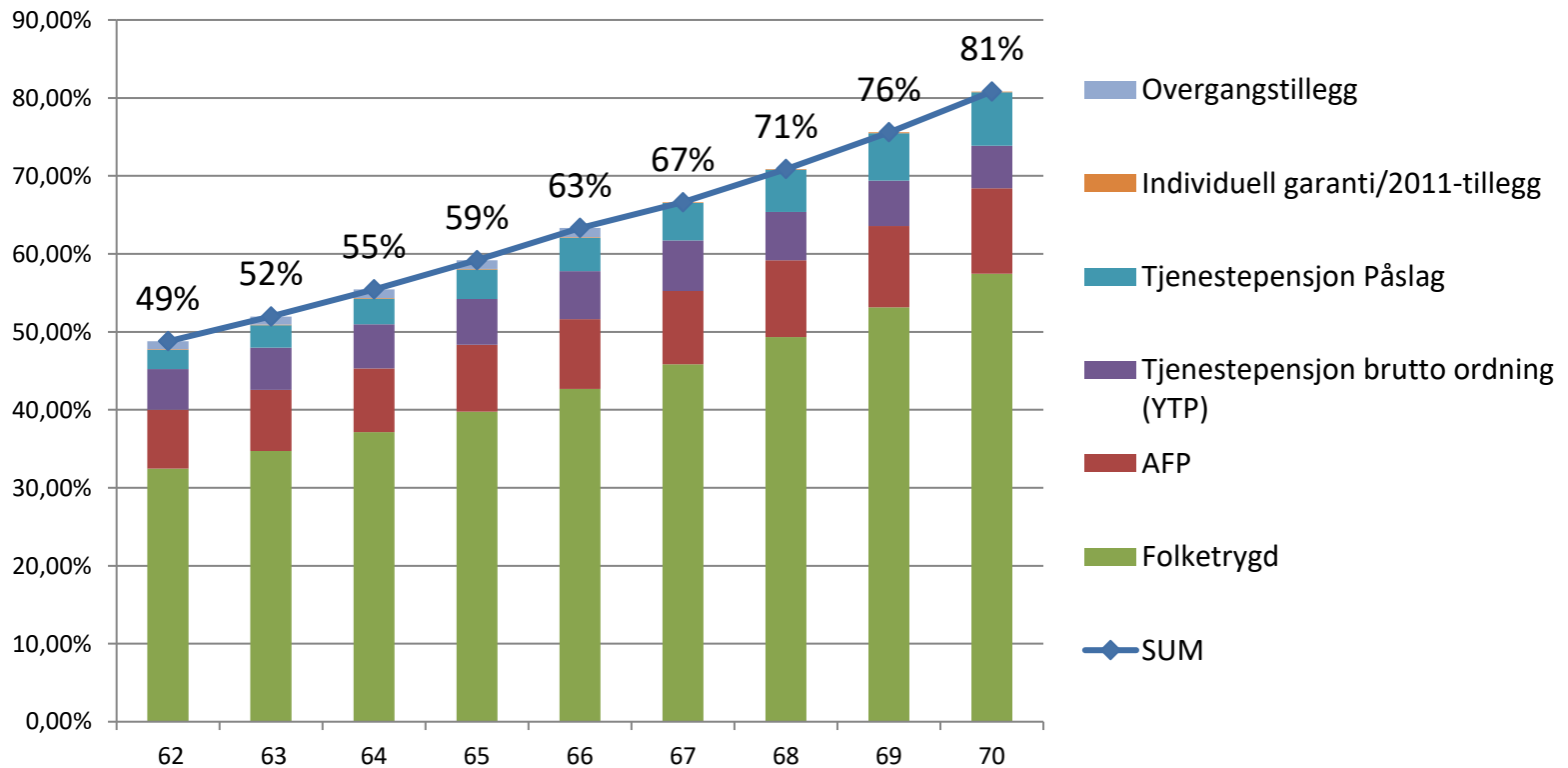

Født i 1963 - eksempel

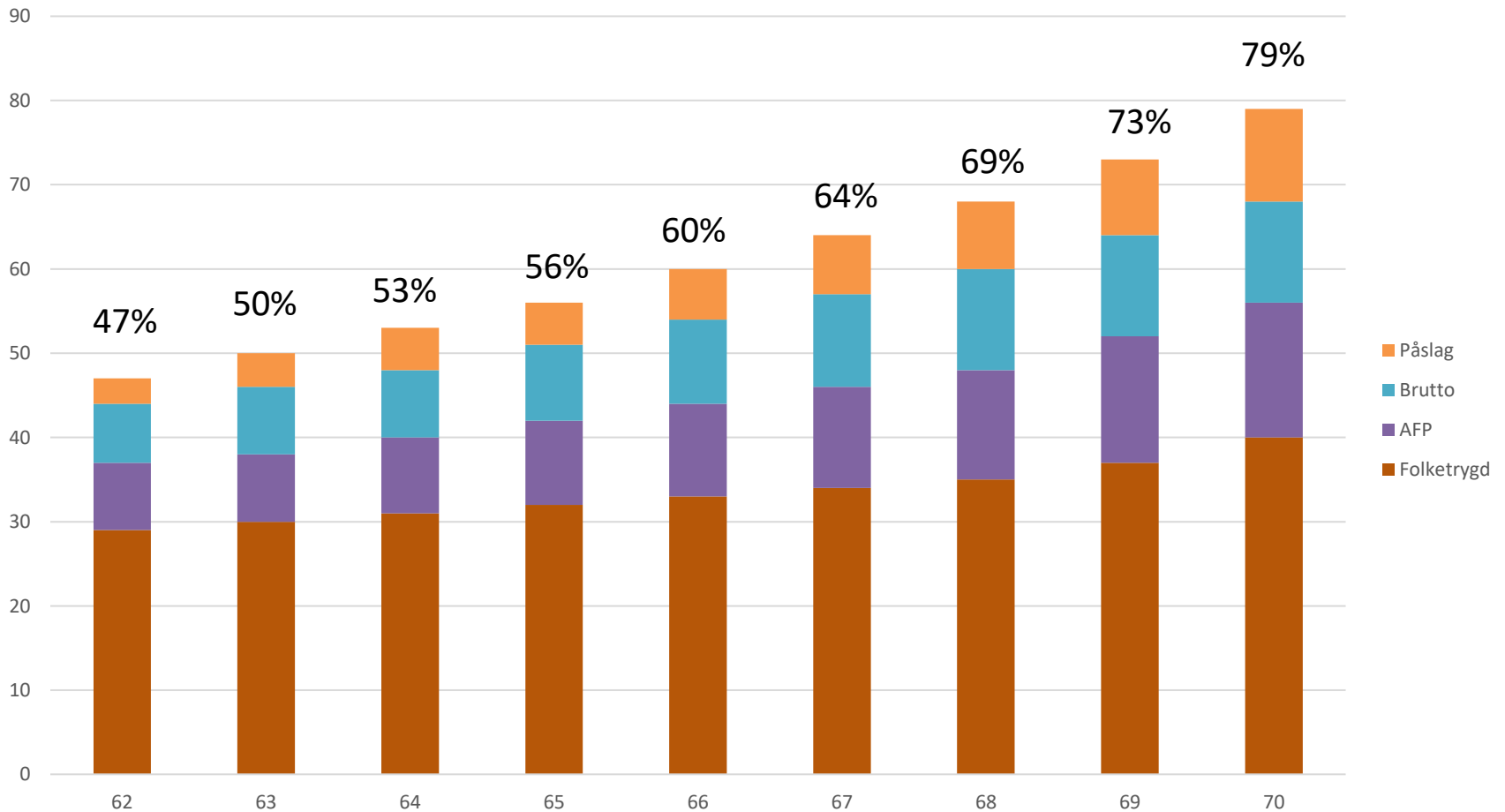

Født 1967

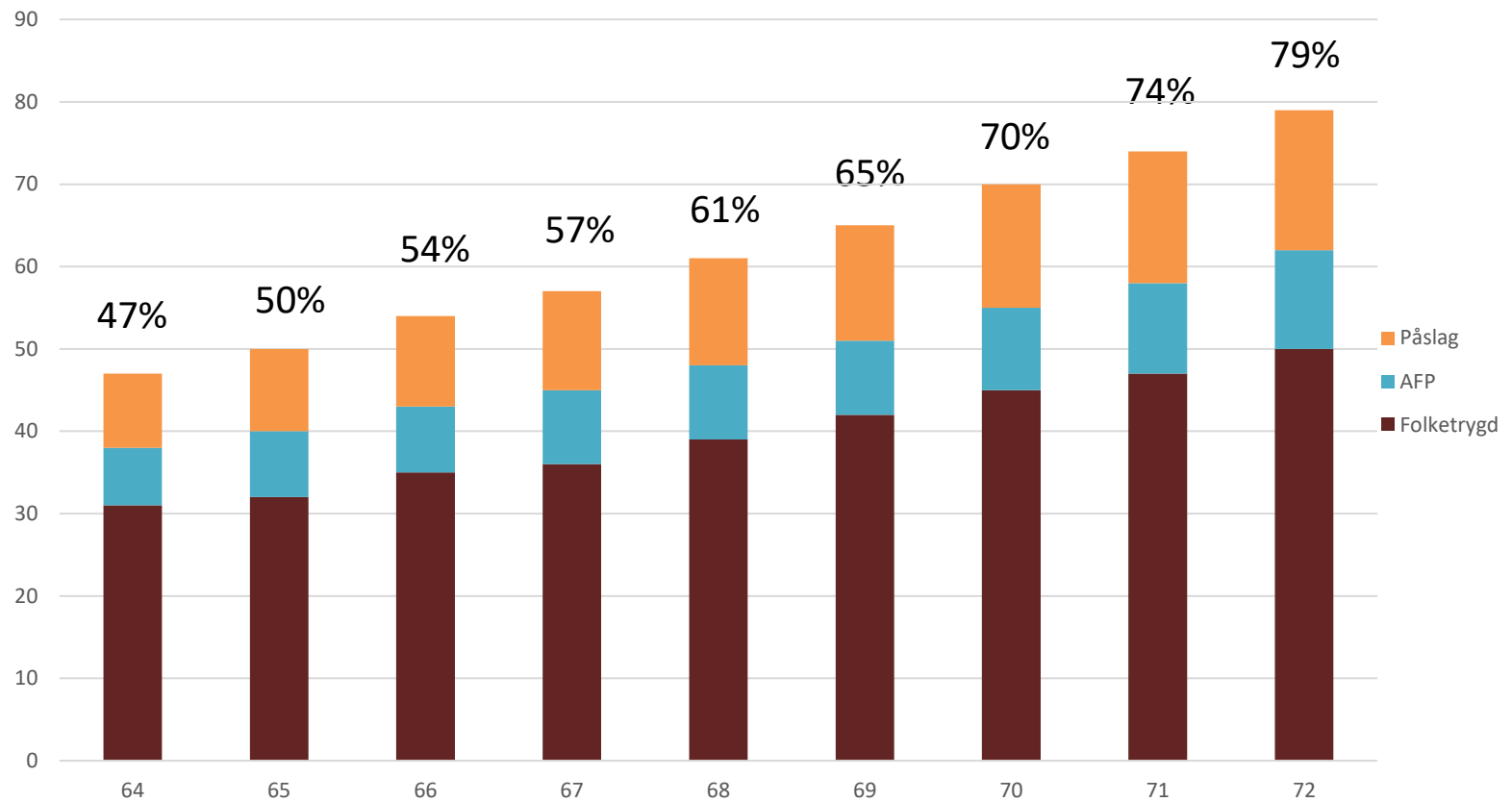

Født 1973

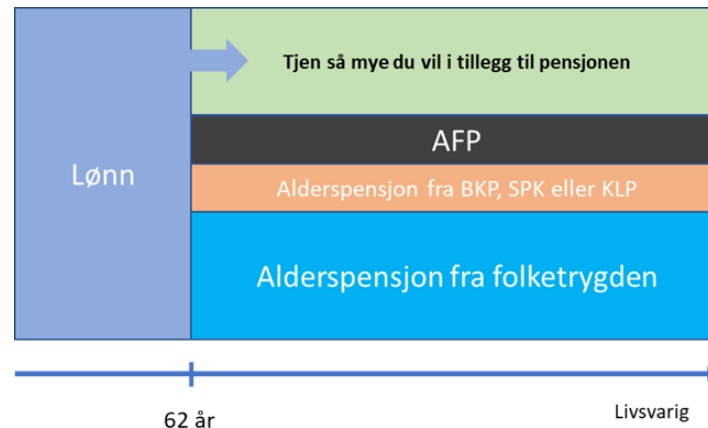
Født 1993

Oppsummering folketrygd og offentlig tjenstepensjon

- Årskull født fra og med 1963 får hele alderspensjonen opptjent med nye opptjeningsregler
- Ny ordning i offentlig sektor ble innført 2020 for de som er født i 1963 og senere
- Pensjonen øker jo lenger du arbeider og jo senere du velger å ta ut pensjonen din
- Større fleksibilitet – du kan kombinere jobb og pensjon
- Fortsatt livsvarig utbetaling og garantert regulering

Pensjonistlønn – forbigående problem?

- Kan kombineres med AFP på tjenstepensjonsordningens regler (gjelder ikke SPK)
- Sats kr 245 + tillegg som hører til vekten
- Nytt: justering av sats der det er bemanningsutfordringer.
  - Gjelder ikke SPK
  - Kommunen jobber med policy

Inntekt og pensjon - SPK

- **Ny pensjonsgrad** = (pensjonsgrunnlag – inntekt)/pensjonsgrunnlag * 100
- **Pensjonerte pedagoger** som går tilbake til undervisning på pensjonistvilkår, er det en egen beregning av pensjonistlønn. Per 1. januar 2024 beregnes pensjonistlønn for undervisningspersonell tilknyttet kommunal tariff slik:

245 kroner per time x 1 400/årsrammen i faget

Statens personalhåndbok 2015 står blant annet: Det er en forutsetning at slikt engasjement skal gjelde kortvarig (tilfeldig) arbeid, og ikke være oppgaver av fast og varig karakter, og skal heller ikke være en videreføring av tidligere arbeidsforhold.

Pensjonistlønn kan ikke kombineres med AFP og uførepensjon. Maks inntekt ved AFP kr 15.000 pr år, gjelder frem til 67 år.

Årsramme (60/45 time)

Barnetrinnet

741/988

- Alle fag

• Ungdomstrinnet

606/808

- Norsk
- Samisk som førstespråk
- Tegnspråk som førstespråk
- Norsk fordypning
- Tegnspråk fordypning

Ungdomstrinnet

• **635/847**

- Engelsk
- Engelsk fordypning
- Mat og helse

• **664/885**

- Øvrige fag

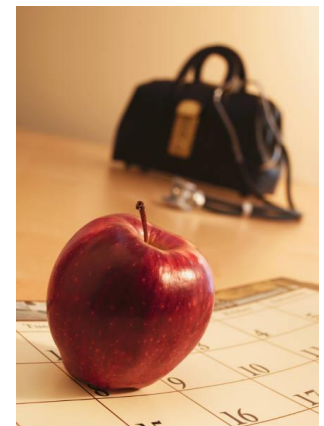
• **711/948**

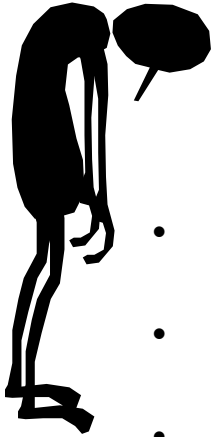
- Kunst og håndverk
- Kroppsøving

Eks:

$245 \times 1\ 400 / 606 = 566,00$ pr time (ungdomsskole norsk, 60 min time)

$245 \times 1\ 400 / 741 = 462,89$ pr time (barneskole alle fag, 60 min time)

Uførepensjon (alle)

- Det kan innvilges **både hel og delvis** uførepensjon (nedre grense er 20 %)
- Uførepensjonen kan være **varig eller midlertidig**
- Uførepensjon utbetales vanligvis når du har vært **sykmeldt i ett år**.
- Uførepensjon utgjør **69 prosent** av lønnen du har på uføretidspunktet, forutsatt **full opptjeningstid + 25% av grunnbeløpet i folketrygden**
- Søker du om **40 prosent** uførepensjon eller mer, kreves det at du også søker om uføreytelse fra **folketrygden** – arbeidsavklaringspenger/uføretrygd

Verdt å vite

- Opptjeningstid fra **andre offentlige pensjonsordninger** overføres
- Forsørger du **barn under 18 år** får du barnetillegg
- Har du vært medlem hos oss i minst **tre år** tidligere, kan du ha rett til oppsatt uførepensjon

Etterlattepensjon (alle)

- En ektefelle får ni prosent av pensjonsgrunnlaget
- Barn får 15 prosent av sin avdøde foreldres pensjonsgrunnlag frem til fylte 20 år
- Før 1.1.2000 gjelder egne regler for brutto etterlattepensjon
- Samboer sidestilles **ikke** med ektefelle. Samboere har ikke rett til ektefellepensjon

Hvor kan jeg finne mer info om pensjon?

- **Bærum kommunale pensjonskasse (BKP)** – logg deg inn på Medlemsportalen på <https://www.bkp.no/> for å se din medlemstid og dine opptjente pensjonsrettigheter.
- De aller fleste kan gå inn og simulere sin alderspensjon i folketrygden på <https://www.nav.no/no/person>
- Om du har jobbet i privat sektor eller har egne spareavtaler kan du logge deg inn på <https://norskpensjon.no/> og se om du finner disse avtalene der

Kontakt oss gjerne om du ønsker hjelp med å få en oversikt over din pensjon, eller om du ønsker individuelle beregninger

Catrin Sønsterud

Catrin.sonsterud@bkp.no

Mob 948 39 160

Elisabeth Sageng

Elisabeth.sageng@bkp.no

Mob 928 08 868

Takk for oppmerksomheten!

